

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-139/2005/12.

Ikt. Sz.: Am/235/2006/5.

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa a **Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság** (Budapest) eljárás alá vont ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

határozatot.

A versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti.

A határozattal szemben a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott keresettel lehet élni.

Indokolás

I. A versenyfelügyeleti eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2005. augusztus 22-én a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban: Tpv.) 67. § (1) és 70. § (1) bekezdései alapján versenyfelügyeleti eljárást indított a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Magyar Telekom, vagy eljárás alá vont, eljárás alá vont vállalkozás) ellen, mert észlelte, hogy a Magyar Telekom a 2005 február-március hónapokra meghirdetett dial-up internet akciójának feltételei révén valószínűsíthetően megsértette a Tpv. 21. §-ában foglalt rendelkezéseket.

A Magyar Telekom nem írta jóvá az internetszolgáltatók javára az internetelőfizetőknek adott kedvezmények egy részét, ha arra a kedvezményezett nem volt jogosult. A jogosulatlan használat díja az internetszolgáltatókat terhelhette. Az ún. fordított elszámolású hálózati hozzáférési szerződésekkel rendelkező internetszolgáltatók esetén ugyanis az internetszolgáltató nem tudta sem szerződéskötéskor, sem azt követően - az elszámolás során - ellenőrizni, hogy az előfizető jogosult volt-e az akcióban való részvételre. A Magyar Telekom elzárkózott attól, hogy a szükséges információt az internetszolgáltatók rendelkezésre bocsássa.

A GVH vélemezte, hogy a kialakított elszámolási rendszer miatt az érintett független internetszolgáltatók nem tudták az akciós feltételeket előfizetőik felé érvényesíteni fordított elszámolás esetén. A Magyar Telekom és a T-Online esetében azonban ez a nagykereskedelmi díj (annak jóváírásra nem kerüléséből adódó veszteség) a vállalkozás-csoporton belül maradt, érdemi kockázati hatást nem fejtett ki - szemben a független internetszolgáltatók helyzetével. A GVH valószínűsítette, hogy a T-Online - mint a Magyar Telekom leányvállalata - más internetszolgáltatókhoz képest kisebb üzleti

kockázatnak volt kitéve, illetve azt, hogy ez a helyzet a Magyar Telekomtól független internetszolgáltatók számára indokolatlanul hátrányos helyzetet teremtett.

A GVH vélelmezte azt is, hogy a Magyar Telekom a tőle független internetszolgáltatókkal kívánta megfizettetni a jogosulatlanul adott kedvezményből fakadó veszteséget. (Lásd a Vj-139/2005/1. számú iratot.)

II. Az eljárás alá vont

2. A Magyar Telekom - korábbi nevén Magyar Távközlési Részvénytársaság (közismert nevén: Matáv Rt.) - a Magyar Telekom Csoportba tartozó vállalkozásokon és üzletágakon keresztül (T-Com (korábbi nevén: Matáv Vezetékes Szolgáltatások Üzletága), T-Online (korábbi nevén: Axelero Rt.), T-Mobile (korábbi nevén: T-Mobile Magyarország Rt., illetve Westel Rt.), T-Systems (korábbi nevén: Matáv Üzleti Szolgáltatások Üzletág) és T-Kábel (korábbi nevén: T-Kábel Magyarország Kft., illetve MatávkábelTV Kft.)) a magyar távközlési piac valamennyi szegmensében jelen van és maga, illetve leányvállalatai a piac meghatározó vállalkozásai.
3. A Magyar Telekom meghatározó, 59,21%-os részesedéssel rendelkező tulajdonosa – a MagyarCom Holding GmbH-n keresztül - a Deutsche Telekom AG. A részvények fennmaradó része nyilvános tőzsdei forgalomban van. A magyar állam egy ún. arany részvénnyel rendelkezik az eljárás alá vont vállalkozásban.
4. A Magyar Telekom a legnagyobb hazai távközlési vállalatként az ország területének mintegy 70%-át, lakosságának kb. 72%-át lefedő koncessziós területén nagy- és kiskereskedelmi forgalomban, illetve a szolgáltató-választás intézménye révén más helyi koncessziós szolgáltatók szolgáltatási területén kiskereskedelmi forgalomban nyújt vezetékes telefon- és adatszolgáltatást, továbbá mobil hívásslolgáltatásokat, ezekhez kapcsolódó egyéb távközlési és értéknövelt szolgáltatásokat, a társszolgáltatók részére összekapcsolási és hozzáférési szolgáltatásokat, valamint bérelt vonali, ADSL-hozzáférési szolgáltatásokat, illetve egyéb beszédcélú, adatátviteli és rendszerintegrációs szolgáltatásokat.
5. A Magyar Telekom 2003-2004-ben 287,914, illetve 266,264 milliárd forint nettó árbevételre tett szert. (A gazdálkodási adatokkal kapcsolatban lásd a Vj-139/2005/7. számú vizsgálati jelentés 2.4 pontját.)

III. Az eljárás alá vont magatartása

6. A világhálót bármely vezetékes telefonvonal előfizetője egy modem segítségével elérheti. Ennek egyik formája az, amikor a fogyasztó egy megadott számot (például a 06-51 számpárral kezdődő behívószámokat) a számítógépén keresztül tárcsázva kapcsolódik az internethez. Ez az ún. kapcsolt vonali internet hozzáférési szolgáltatás. A kapcsolt vonalon történő internet hozzáférés igénybevétele során a csatlakozás alatt a vezetékes telefonos hangszolgáltatás nem lehetséges, kivéve ISDN berendezés használatát. Analóg vonalon az adatátvitel sebessége 56 kbit/s, míg ISDN vonal esetében csatornánként 64 kbit/s.
7. A Magyar Telekom nagykereskedelmi szolgáltatási területén a 2005. február 1-e és március 31-e közötti időszakra akciót hirdetett. A Magyar Telekomnak az akcióval kapcsolatos deklarált célja az volt, hogy minél több ügyfele ismerje meg, illetve használja az internetet. (Lásd a Vj-139/2005/10/1. számú iratot.) Az akció szerint a Magyar Telekom minden olyan ügyfele, aki 2004. augusztus 1-e és 2005. január 31-e között nem hívta a 06-51-es számot, az akció két hónapos ideje alatt a telefon percdíj felszámítása nélkül kapcsolódhatott a világhálóra a 06-51-es számon keresztül.
8. Az eljárás alá vont az internetszolgáltatók felé is elengedte a behívószám használatának percdíját az akció ideje alatt az akcióban részt venni jogosultak esetében. (Lásd a Vj-139/2005/10/1. számú iratot.)

9. A Magyar Telekom az akcióról a fogyasztókat egyebek mellett tv-reklámokban, és az írott sajtóban megjelent hirdetésekben tájékoztatta. A hirdetések elsősorban a Magyar Telekom Nyílt Internet szolgáltatását előtérbe helyezve reklámozták az akciót. (Lásd a Vj-139/2005/10/1. és Vj-139/2005/3/14. számú iratokat, valamint az utóbbi irat Vj-139/2005/3/14/4-5. számú mellékleteit.)
10. A Magyar Telekom 2003-ban vezette be Nyílt Internet szolgáltatását. Ezt követően a szolgáltatást több kampányban és akcióban népszerűsítette.
11. A jelen eljárásban vizsgált akció a korábbiaktól abban tért el, hogy minden kapcsolt vonali szolgáltatásra kiterjedt, nem csak a Nyílt Internetre. (Lásd ezzel kapcsolatban még a Vj-139/005/3/14. számú irat 1. számú mellékletét.)
12. Az eljárás alá vont az akcióról és annak feltételeiről december 18-án értesítette az internetszolgáltatókat. (Lásd a Vj-139/2005/2. számú iratot.)
13. Az internetet a végfelhasználók a szolgáltatásért történő fizetés szempontjából különféle módon érhetik el. Az ügyfelek igénybe vehetnek a hozzáférés szempontjából ingyenes (az eljárás alá vont esetben ez az ún. Nyílt Internet) internet csatlakozási lehetőséget, mely esetekben az internethez való hozzáférést külön nem kell fizetni, csak a távbeszélővonal használatáért. (Az ingyenes hozzáférési szolgáltatás elszámolása egyenes, vagy közvetlen. Az ügyfélnek csak a vezetékes szolgáltató felé kell a számlát rendezni.) A fogyasztók elérhetik az internetet egyenes vagy fordított elszámolású internetszolgáltatók hozzáférési szolgáltatásán keresztül úgy is, hogy az internet hozzáférést is fizetni kell (rendszerint egy bizonyos percmennyiséget magában foglaló csomag megvásárlásával).
14. A Nyílt Internet esetében a világháló a 06-51-622622-es hívószámon keresztül érhető el. Az egyenes elszámolású internetszolgáltatók - esetenként - ingyenes hozzáférési szolgáltatásai esetében a világháló a 06-51-3xxxxx-es hívószámon keresztül érhető el. A fordított elszámolású internetszolgáltatók internet hozzáférési szolgáltatásai esetében a világháló a 06-51-6xxxxx-es hívószámon keresztül érhető el.
15. Az akcióban nyújtott szolgáltatást - melyet nem kellett feltétlen külön megrendelni - a Magyar Telekom teljes szolgáltatási területén biztosította az ügyfeleinek. A szolgáltatás költségeinek számlázása a tényleges használat ideje alapján történt. Az előre meghirdetett Nyílt Internet percdíjak az internet hozzáférés és a távközlési szolgáltatás díját is tartalmazzák.
16. Ha a felhasználó internet hozzáférési szerződést köt valamely szolgáltatóval és egyenes elszámolással történik a számla rendezése, akkor a fogyasztó az internet-hozzáférési (és egyéb kapcsolt) szolgáltatásért az internetszolgáltatónak (időarányos) díjat fizet, míg az internet behívás - szintén időarányos - árát a fogyasztó a vezetékes távközlési szolgáltatónak, vagy a fogyasztó által választott közvetítő szolgáltatónak fizeti meg. Ebben a konstrukcióban a fogyasztó mind az internetszolgáltatóval, mind a telefonszolgáltatás nyújtójával - szerződéses - kapcsolatban van. A számlákat az ügyfél feléjük külön-külön rendezi külön számlával.
17. A 30/2001. (XII.23.) MeHVM rendelet szerint (lásd a Vj-139/2005/11/2. számú iratot) az internetszolgáltató által a vezetékes hálózat tulajdonosa számára generált forgalmi bevételből egy bizonyos hányad az internetszolgáltatót illeti meg az alábbiak szerint:

	Dial-up behívás maximált felhasználói díja	Az ISP-nek átadandó díj hányad
Csúcsidőben	4,88 Ft/perc	30%
Csúcsidőn kívül	2,60 Ft/perc	10%

18. Amennyiben a felhasználó internet hozzáférési szerződést köt valamely szolgáltatóval és fordított elszámolással történik a számla rendezése, akkor ugyancsak fizet mind az internet hozzáférést, mind a távbeszélő vonal használatáért, de a fogyasztó az internet hozzáférési (és egyéb kapcsolt) szolgáltatásért és a behívásért az internetszolgáltatónak

- fizet (valamilyen időarányos) díjat. Ebben a konstrukcióban a fogyasztó csak az internetszolgáltatóval van kapcsolatban. A két költséget egy számlán az ügyfél az internetszolgáltatónál rendezzi. Az internet behívás díjával az internetszolgáltató és a vezetékes távközlési szolgáltató egymás között számol el.
19. Fordított elszámolás esetén az internetszolgáltatók előzetesen nagyobb mennyiségű (kedvezményes) internet telefonpercet vásárolnak a távközlési hálózat tulajdonosától (jelen esetben a Magyar Telekomtól). Az internetszolgáltató összezsomagolja az internet hozzáférési és egyéb szolgáltatásait meghatározott percdíjmentes internet használati percmennyiséggel. Az internetszolgáltató ügyfelei ezen csomagok közül választanak.
 20. Az akció ideje alatt az eljárás alá vont az ingyenességre jogosult előfizetőknek nem keletkeztetett telefonhasználati percdíj fizetési kötelezettséget, az internet használatával kapcsolatos percdíjat a vezetékes szolgáltató (azaz a Magyar Telekom) nem számlázta ki. Azok számára, akik nem voltak jogosultak az ingyenes szolgáltatásra, az eljárás alá vont kiszámlázta a telefonhasználat után költségeket. Egyenes elszámolásban ez közvetlenül a fogyasztó felé történt, míg fordított elszámolás esetén az internetszolgáltató irányába. Az előbbi esetben az eljárás alá vont a keletkezett bevételt a vonatkozó szabályoknak megfelelően megosztotta maga és az internetszolgáltató között.
 21. Fordított elszámolás esetén az eljárás alá vont az akciót követő hónapi nagykereskedelmi elszámolás során egy összegben (aggregáltan) írta jóvá a szolgáltatók javára az akció idején keletkezett jogosult ingyenes forgalmat azzal a percdíjjal, amelyet az előre megvásárolt összezsomagolt mennyiséghez biztosított az eljárás alá vont a szolgáltató számára. (Lásd a Vj-139/2005/3.14. számú iratot.)
 22. Fordított elszámolás esetén az internetszolgáltató saját belátása és üzleti kockázata alapján megoszthatta az ügyfelei között vagy megtarthatta magának a jóváírt összeget. A szolgáltató saját döntése volt, hogy milyen akciós kedvezményt adott.
 23. A Magyar Telekom leányvállalata a T-Online az akció ideje alatt maga sem számlázott ki telefon percdíjakat, azaz a kedvezményt továbbadta az ügyfeleinek, sőt egyes csomagjának havidíját is elengedte az akció ideje alatt. Lásd a Vj-139/2005/3/3. számú iratot.) A Vj-139/2005/3/12. számú irat szerint a T-Online mellett volt olyan független szolgáltató is - igaz egyenes elszámolású -, amely szintén nem számított fel havidíjat.
 24. A T-Online maga is reklámozta az akciót saját internetcsomagjainak középpontba állításával. (Lásd a Vj-139/2005/3/17. számú iratot.)
 25. Az akció ideje alatt az ügyfelek a Magyar Telekom 1212 ügyfélszolgálati vonalán tájékoztatást kaphattak az akcióban való részvételi jogosultságukról. (Lásd a Vj-139/2005/2. számú irat 3. számú mellékletét.)
 26. A Magyar Telekom adatvédelmi okokra hivatkozva megtagadta a szolgáltatóknak azt a kérését, hogy az ügyfélkör egyéni hívásadataira vonatkozó információt nyújtson. Azt a lehetőséget felajánlotta a Magyar Telekom az internetszolgáltatóknak, hogy amennyiben az ügyfél hozzájárul egyéni forgalmi adatainak a szolgáltató számára történő kiadásához, úgy egy ilyen nyilatkozat alapján a szóban forgó adatokat kiadja a szolgáltatóknak. (Lásd a Vj-139/2005/2. számú iratot.)
 27. Az akcióban résztvevő internetszolgáltatók közül harminchárom szolgáltató egyenes, egy fordított, míg kilenc szolgáltató egyenes és fordított elszámolási rendszerrel is rendelkezett az akció ideje alatt. (Lásd a Vj-139/2005/2. számú iratot.)
 28. A szolgáltatók több ezer percet tartalmazó csomagokban vásárolták meg az adott időszakban az eljárás alá vonttól a vezetékes szolgáltatást. (Lásd a Vj-139/2005/3/1. számú iratot.)
 29. A vásárlók számára a túlhasználat díja mind a kiskereskedelmi, mind a nagykereskedelmi piacon magasabb a csomaghoz tartozó percdíjnál. (Lásd a Vj-139/2005/3/2. számú iratot.)
 30. Egy 2004-es felmérés szerint a telefonvonallal rendelkezők valamivel több, mint harmada rendelkezett személyi számítógéppel, de csak ezeknek kevesebb, mint a fele használta az internetet. (Lásd a Vj-139/2006/3/14. számú irat 1. számú mellékletét.)

31. A Központi Statisztikai Hivatal 2005. évi III. negyedéves gyorsjelentése alapján az internet előfizetők száma 2004-ről 2005-re az alábbiak szerint változott (Lásd a Vj-139/2005/7. számú vizsgálati jelentést):

Negyedév	Kapcsolt vonali	ISDN	Vezeték nélküli	Egyéb	Összesen
2004 I.	320 732	40 249	29 577	10 312	639 975
2005 III.	222 989	30 266	55 349	12 385	832 023

IV. A vizsgálati jelentés

32. A vizsgáló indítványozta, hogy a versenytanács állapítsa meg, hogy Magyar Telekom jelen eljárásban vizsgált magatartása nem ütközik a Tptv. rendelkezéseibe és szüntesse meg az eljárást.
33. A vizsgáló indítványát arra alapozta, hogy az akció rövid ideig tartott, így a jelentős ügyfélkörrel rendelkező versenytársak kiszorítására eleve alkalmatlan. A kiszorító hatást a tényleges adatok sem támasztották alá. Ráadásul, a piaci kiszorításra már azért sem kerülhetett sor, mert a piaci szereplők által sem kifogásolt egyenes elszámolási rendszerben is tovább lehet vinni a tevékenységet. Továbbá, az akció eszköztára és az akcióhoz kapcsolódó szubjektív szándék is azt igazolja, hogy az akció célja nem a versenytársak kiszorítása, hanem általában a piac fellendítése volt.

V. Az eljárás alá vont vállalkozás álláspontja

34. Az eljárás alá vont szükségesnek tartotta hangsúlyozni, hogy a Magyar Telekom a 2005 február-márciusi hónapokban indított ingyenes ún. dial-up akcióval az internet mind szélesebb körben történő elterjesztését, az internet vonzóbbá tételét kívánta elérni.

Előadta, hogy a szolgáltatók felé, már az akciót megelőzően, december közepén jelezték a feltételeket. A hat hónapos korlát nem volt ismeretlen így.

Hangsúlyozta, hogy elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) alapján nem adhatta ki az egyedi forgalmi adatokat.

Hangsúlyozta azt is, hogy az internetes szolgáltatást nyújtó leányvállalata önálló jogi személyként működött, önálló gazdasági elszámolású gazdálkodási egységként ugyanolyan gazdasági kockázatot vállalt, mint bármely más internetszolgáltató.

Törvénytértés hiányában kérte az eljárás megszüntetését.

VI. Az internetszolgáltatók álláspontja

35. Az egyik szolgáltató szerint a Magyar Telekom magatartása alkalmas volt arra, hogy (1) a Magyar Telekomtól független internetszolgáltatók kiszoruljanak a kiskereskedelmi internet piacról, (2) a fordított elszámolásban lévő internetszolgáltatókra hátrányos feltételeket kényszerítsen, (3) a Magyar Telekom indokolatlanul elzárkózzon az akcióhoz kapcsolódó utólagos ellenőrzéshez kapcsolódó szerződéses feltételrendszer kialakításától, mely lehetővé tette volna, hogy a szolgáltatók az akciós feltételeket igénybe vegyék és akciós csomagokat tudjanak nyújtani az előfizetőknek, (4) diszkrimináljon a szolgáltatók között. A Magyar Telekom internetes szolgáltatást nyújtó leányvállalatának akciós gyakorlata ugyanis azt a gyanút vetette fel, hogy az eljárás alá vont saját leányvállalata számára átadta az egyéni előfizetői adatokat is.
36. Az egyik szolgáltató előadta, hogy a piac szereplői (az előfizetők és a szolgáltatók) a T-Online (akkori nevén Axelero) honlapjáról értesülhettek arról, hogy az előfizetőknek van arra lehetősége, hogy a Magyar Telekom ingyenes ügyfélszolgálati vonalán tájékoztatást kapjanak arról, hogy valóban jogosultak az akcióban való részvételre.
37. Egy szolgáltató előadta, hogy problémát jelentett az is, hogy a forgalmi előrejelzéseket két hónappal korábban le kell(ett) adni. A januári-februári előrejelzést december 15-ig

- kellett a Magyar Telekom részére leadnia a szolgáltatóknak, ugyanakkor az akció kiírására csak ezt követően került. (Lásd a Vj-139/2005/3/2. számú iratot.) A forgalomnövekedést így nem lehetett gazdaságosan érvényesíteni, illetve túlzott kockázattal volt az akció terhelt eme késedelem miatt is.
38. Az egyik szolgáltató előadta, hogy a Magyar Telekom internetszolgáltató leányvállalata az akcióban úgy vett részt, hogy a szolgáltató az internetszolgáltatás díját is elengedte az akció idejére, következmények nélkül az akció végén fel lehetett a szolgáltatási szerződést mondani. (Lásd a Vj-139/2005/3/2. és Vj-139/2005/3/3. számú iratokat.)
 39. Az egyik szolgáltató előadta, hogy az egyenes elszámolás azoknak a szolgáltatóknak kedvezőbb, amelyeknek nincs önálló elszámolási rendszerük. A fordított elszámolási rendszer kedvezőbb lehet ugyanakkor az előfizetőknek. (Lásd a Vj-139/2005/3/2. számú iratot.)
 40. Az egyik szolgáltató előadta, hogy az utólagos viták rendezéséhez kellett volna számára az egyedi azonosításra is alkalmas adatok.
 41. Az egyik internetszolgáltató szerint az Eht. 157. § (5) bekezdése alapján az előfizetői adatok átadhatók. Álláspontja szerint a Magyar Telekommal kötött hálózati hozzáférési szerződése alapján is átadhatók lennének a szóban forgó adatok.

VII. Jogi háttér

42. A Tptv. 22. § (1) bekezdése értelmében gazdasági erőfölényben van az érintett piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak, vevőinek és más üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására. A (2) bekezdés szerint a gazdasági erőfölény megítéléséhez vizsgálni kell különösen a) azt, hogy az érintett piacra való belépés és az onnan történő kilépés milyen költségekkel és kockázattal jár, illetve, hogy milyen műszaki, gazdasági vagy jogi feltételek megvalósítását igényli; b) a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, illetve annak alakulását; c) az érintett piac szerkezetét, a piaci részesedések arányát, a piac résztvevőinek magatartását, valamint a vállalkozásnak a piac alakulására gyakorolt gazdasági befolyását.
43. A Tptv. 21. §-a szerint tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni. A szóban forgó törvényhely a) pontja értelmében tilos az üzleti kapcsolatokban – ideértve az általános szerződési feltételek alkalmazásának esetét is – tisztességtelenül vételi vagy eladási árakat megállapítani, vagy más módon indokolatlan előnyt kikötni, vagy hátrányos feltételek elfogadását kikényszeríteni. A b) pont szerint tilos a termelést, a forgalmazást, vagy a műszaki fejlődést a fogyasztók kárára korlátozni. A c) pont szerint tilos indokolatlanul elzárkózni az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától, illetve fenntartásától. A g) pont értelmében tilos azonos értékű vagy jellegű ügyletek esetén az üzletfeleket indokolatlanul megkülönböztetni, ideértve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási vagy vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben. Az i) pont szerint tilos a piacra lépést más módon indokolatlanul akadályozni. A j) pont értelmében tilos a versenytárs számára indokolatlanul hátrányos piaci helyzetet teremteni, vagy gazdasági döntéseit indokolatlanul előny szerzése céljából befolyásolni.
44. Tptv. 14. §-a alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi piac figyelembe vételével kell meghatározni. A megállapodás tárgyát alkotó árun kívül figyelembe kell venni a - felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel - ésszerűen helyettesíthető árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi terület az, amelyen kívül a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

45. A Tpvt. 72. § (1) bekezdésének a) pontja szerint az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentése alapján az eljárást megszünteti, ha nem látja indokoltnak annak folytatását, illetve megállapítja, hogy az eljárás alá vont a törvénybe ütköző magatartás hiányában nem marasztalható el. A Tpvt. 77. § (1) bekezdésének j) pontja szerint az eljáró versenytanács határozatában az eljárás megszüntetését mondhatja ki.

VIII. A versenytanács döntése

46. A jelen eljárásban a versenytanács gazdasági erőfölénnyel való visszaélés vizsgálata során értékelte egyfelől azt, hogy az eljárás alá vont vállalkozás erőfényes helyzete megállapítható-e, másfelől azt, hogy vajon ezzel az erőfölényes helyzettel a szóban forgó vállalkozás visszaélt-e.

Az érintett piac meghatározása és gazdasági erőfölény megítélése

47. A III. szakaszban leírtak alapján megállapítható, hogy a jelen eljárásban vizsgált magatartás a vezetékes (nagykereskedelmi) távközlési szolgáltató (saját maga) és az érintett vezetékes hálózaton internet hozzáférési és más kapcsolt szolgáltatást nyújtó internetszolgáltatók (kiskereskedők) közötti fordított elszámolását érintette a 2005. februárja és márciusa alatti időszakban.
48. A versenytanács véleménye szerint a Tpvt. 14. §-a alapján az érintett piac a Magyar Telekom vezetékes hálózattal lefedett szolgáltatási területén a lakossági kapcsolt vonalon történő internet hozzáférési szolgáltatás (kiskereskedelmi) piaca, melyhez szervesen kapcsolódik a nagy- és kiskereskedelmi vezetékes hálózati szolgáltatás piaca.
49. Amint az a III. szakasz alapján világosan kiderül, a fent meghatározott piacon a Magyar Telekom egyedül és megkerülhetetlenül nyújtja a nagykereskedelemben a lakossági kapcsolt vonali internet hozzáférési szolgáltatáshoz elengedhetetlen vezetékes hálózati szolgáltatást úgy, hogy az internet hozzáférési szolgáltatás kiskereskedelmi szegmensen jelen van saját leányvállalata és jelen vannak más tőle független szolgáltatók is.
50. A versenytanács szerint a fentiekben meghatározott érintett piachoz kapcsolódó nagykereskedelmi piacon a Magyar Telekom gazdasági erőfölényes helyzete megállapítható, hiszen az eljárás alá vont vállalkozás egymaga nyújtja ezen a részpiacon a kapcsolt vonali szolgáltatásokhoz elengedhetetlenül szükséges vezetékes telefonhálózati szolgáltatást.
51. A versenytanács az érintett piac részletes vizsgálatát az alábbiakban kifejtettek miatt nem találta szükségesnek.

A vizsgált magatartás jogi értékelése

52. Mivel a nagykereskedelmi szolgáltató a kiskereskedelmi piacon is jelen van piaci szereplőként, így elvben még inkább nem zárható ki, hogy gazdasági erőfölényét kihasználva visszaélésszerű magatartást tanúsítson. A versenytanács a vizsgált magatartást a lehetséges hatásai miatt külön-külön értékelte.
53. A kizorító hatás értékelésekor a versenytanács abból indult ki, hogy a kifogásolt magatartás akció keretében két hónapig tartott. A versenytanács véleménye szerint ilyen rövid idejű átmeneti hatás eleve nem volt alkalmas az adott érintett piacon arra, hogy a Magyar Telekom leányvállalatának a versenytársait a piacról kizorítsa. (Lásd ezzel kapcsolatban a Versenytanácsnak a Vj-10/1997. számú eljárás kapcsán tett elvi állásfoglalását. A versenytanács itt megjegyzi, a Vj-139/2005/3/14. számú irat 14. számú melléklete szerint az akciót nemcsak rövid távra tervezte az eljárás alá vont maga is, hanem annak hosszú távú, állandó fenntartását nem is tartotta üzletpolitikailag elfogadhatónak.)

A kizorító hatás már csak azért sem érvényesülhetett, mert az akció kifejezetten új fogyasztók megnyerésére irányult, azaz a piac bővítését célozta és a valóságban is csak ilyen hatása lehetett. Az eljárás alá vont magatartása nyomán a kiskereskedelmi piacon a független szolgáltatók ügyfélköre - a fogyasztók számát tekintve - definíciószerűen nem csökkenhetett.

A piaci adatok és a piaci szereplők nyilatkozatai szerint, az akciónak a piacélnkítő hatása a forgalomra és az ügyfélkörre csak átmeneti volt.

Mindezek alapján a versenytanács ebben a vonatkozásban a versenyfelügyeleti eljárást a Tptv. 72. § a) pontja szerint megszünteti, mert véleménye szerint az eljárás alá vont törvénybe ütköző magatartás hiányában nem marasztalható el.

54. A versenytanács megszüntette a versenyfelügyeleti eljárást a Tptv. 72. § a) pontja szerint amiatt is, mert nem volt bizonyíték arra, hogy a Magyar Telekom a saját érdekeltségi körében lévő kiskereskedőnek olyan információkat szolgáltatott volna, amit más kiskereskedőtől megtagadott. A versenytanács véleménye szerint az eljárás további folytatásától sem várható arra vonatkozó bizonyíték előkerülése, hogy az eljárás alá vont saját kiskereskedőjének egyedi forgalmi adatokat is átadott volna.
55. A versenytanács abban a vonatkozásban is megszüntette a versenyfelügyeleti eljárást a Tptv. 72. § a) pontja szerint, mely szerint az eljárás alá vont a fordított elszámolásban lévő internetszolgáltatókra hátrányos feltételeket kényszerített volna, mert nem látta igazolva, hogy egyes fogyasztóknak az akcióban jogosulatlanul történő részvétele valóban számottevő hátrányt jelentett volna. A versenytanács előtt nem ismeretes olyan empirikus vizsgálat eredménye, mely a kérdéses időszakra vonatkozóan, illetve az azt megelőző évekre vonatkozóan tömeges fogyasztói visszaéléseket mutatott volna ki, illetve valószínűsítene. A versenytanács bár nem zárja ki, hogy egy-egy fogyasztó szándékosan visszaélt volna az akció adta lehetőséggel, vagy néhányan tévedésből és nem rosszhiszeműen jogtalanul használták volna ingyen a vezetékes hálózatot az internethez való csatlakozás során, de nem látta megalapozottnak ezt a kifogást abban a vonatkozásban, hogy ez valóban hátrányos feltételek elfogadására kényszerítette volna a szolgáltatókat. A versenytanács úgy ítélte meg, hogy az eljárás folytatásától sem várható ennek minden kétséget kizáró eldöntése.

A versenytanács itt megjegyzi azt is, hogy mivel arra vonatkozóan nem merült fel bizonyíték, hogy a Magyar Telekom a kiskereskedelmi forgalomban jelen lévő leányvállalatának egyedi forgalmi adatokat kiadott volna, a rendelkezésre álló információk alapján minden kiskereskedelmi szereplő az akció feltételei szempontjából azonos bánásmódban részesült. Ebből adódóan a szóban forgó kockázatnak minden érintett vállalkozás egyformán volt kitéve – függetlenül attól, hogy mely vállalatnak milyen pénzügyi háttere volt az esetleges veszteségek fedezetére.

A versenytanács ugyanakkor nem vitatja, hogy a szóban forgó akció a fordított elszámolású szolgáltatók számára nem volt feltétlenül vonzó üzleti lehetőség. Ez azonban önmagában versenyjogilag nem kérhető számon az eljárás alá vont vállalkozáson.

56. Az 53-55. pontokban kifejtettek alapján a versenytanács már nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy jogosan tagadta-e meg az információkat az Eht-re hivatkozva az eljárás alá vont. Ennek önmagában versenyjogi relevanciája nincs. Az információ át nem adásának versenyjogi értékelésére pedig a fentiekben sor került.
57. A versenytanács mindezek alapján a rendelkező rész szerint határozott.

IX. Egyéb kérdések

58. A Tptv. 73. §-a szerint a versenytanács akkor tűz ki tárgyalást, ha - egyebek mellett - a Tptv. 72. § (1) bekezdés a) pontja szerinti intézkedésre nincs szükség. A Tptv. 73. §-a a versenytanács előzetes álláspontjának megküldését tárgyalás kitűzése esetére írja elő. E rendelkezések alapján nem kétséges, hogy amennyiben a vizsgáló által feltárt tényállás alapján nem bizonyítható a jogsértés és az eljárás további szakaszában sem várható újabb

bizonyíték előkerülése vagy törvénybe ütköző magatartás hiánya állapítható meg, akkor a versenytanács tárgyalás kitűzése nélkül is dönthet az eljárás megszüntetéséről. Jelen eljárásban a versenytanács indokoltnak látta alkalmazni e fordulatot.

59. A Tpv. 77. § j) pontja alapján a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontja szerinti – tárgyaláson kívüli – eljárás megszüntetés is érdemi határozatnak minősül.
60. A versenytanács érdemi határozata elleni jogorvoslat a Tpv. 83. §-án alapul.

Budapest, 2007. február 1.